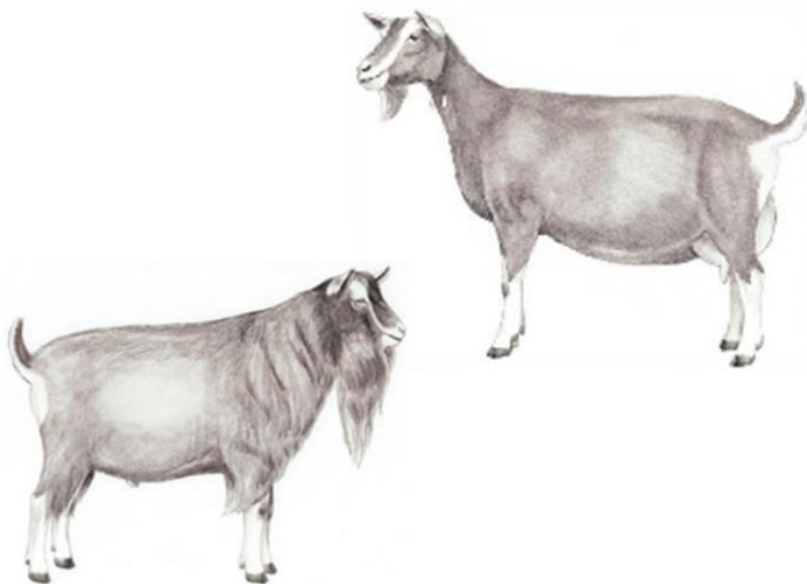

Studiedag Landelijke Fokgroep Toggenburger geiten

LOCATIE:

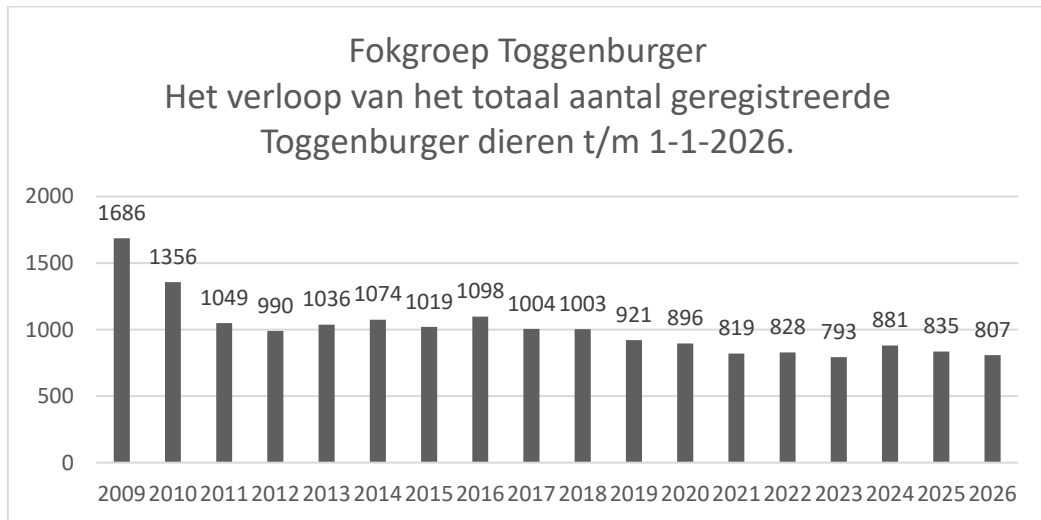
MARISKA SCHOOF
FAMILIE HAZENDONK

BREEDE STICHT 1 HAGESTEIN
BREEDE STICHT 16 HAGESTEIN

30 mei 2026
Aanvang 10.00 uur

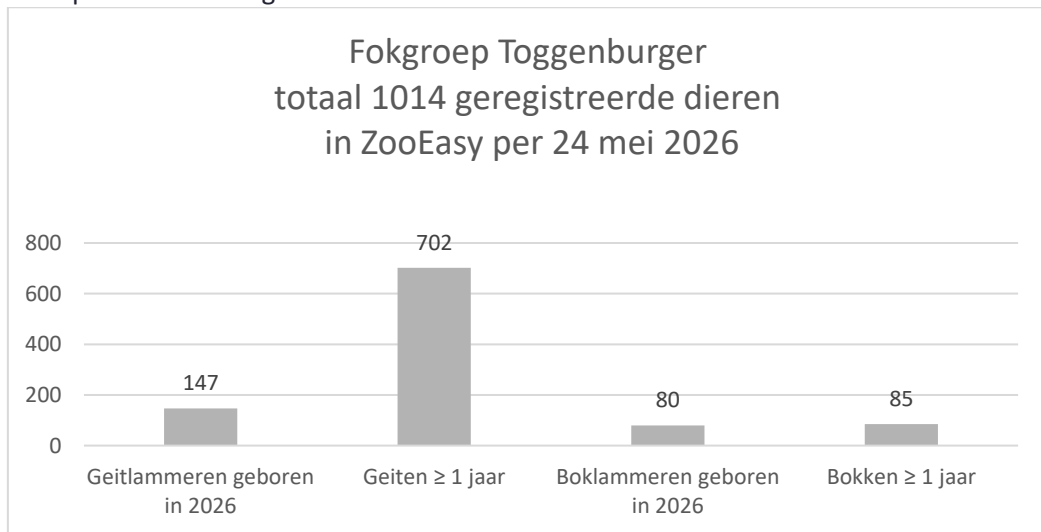
FOKKEN

Fokken is het doelgericht samenbrengen van die genetische eigenschappen welke samen het ideaalbeeld vormen, van het door de fokker voor ogen gestelde eindresultaat.

FOKKEN

Onder niet-natuurlijke omstandigheden (m.a.w. zonder vrije partnerkeus) doen laten voortplanten van zoogdieren.

FOKKEN

Fokken is het vermeerderen van een bepaald dier. Dit met als doel het verbeteren of in standhouden van gewenste eigenschappen van het dier.

PROGRAMMA FOKKERSDAG

Vanaf 9.30 uur: Welkom bij **Mariska Schoof en Frank van der Linden, Breede Sticht 1 in Hagestein.**

Inloop met koffie of thee.

10.00 uur: Aanvang studiedag
Opening door het bestuur
Mededelingen en ingekomen stukken.
Algemene informatie in het kort over:

- Studiedag
- Afmeldingen
- Stamboekinspectie
- Huiskeuringen
- Voortgang KI,
- Keuringsrapport

10.45 uur: Mariska Schoof van stal "de Breeje Steeg" vertelt ons over het ontstaan van haar geitenhobby tot nu toe.

11.00 uur: Koffie Pauze.

11.15 uur: Foktechnische zaken: Rasspecialist en rasgebonden inspecteurs nemen ons mee in het toepassen van de focus in de fokkerij die we eerder samen hebben bepaald met ondersteuning van de aanwezige dieren om dit te verduidelijken.

12.15 uur: Lunch bij de fam. Hazendonk.

13.15 uur: John Hazendonk vertelt over zijn Toggenburgerfokkerij

13.30 uur: Middagprogramma met geiten en bokken van de fam. Hazendonk

14.45 uur: Toelichting bezienswaardigheden op het terrein van John en Anita Hazendonk.

15.00 uur: Afronden studiedag en gelegenheid met een drankje en afscheid.

VOORWOORD

Zaterdag 30 mei 2026 organiseert de Landelijke Fokgroep Toggenburger geiten een studiedag die in het teken zal staan van:

- Kopvormen
- Minimale hoogtematen van de modeldieren
- Modeldieren vanaf leeftijd van 3 jaar benoemen, zowel geiten als bokken

Dit zal aan de hand van de aanwezige geiten en bokken besproken worden.

In dit programmaboekje staan de gegevens van de dieren die deze dag aanwezig zijn.

Deze gegevens zijn afkomstig uit ZooEasy. www.zooeasyonline.com

De catalogusnummers corresponderen met de nekknummers.

Deze studiedag is tot stand gekomen met medewerking van Mariska Schoof, Frank van der Linden en familie Hazendonk.

We willen allen bedanken voor hun medewerking.

Wij wensen u een prettige en leerzame dag toe.

Het bestuur:

Voorzitter: Piet Greeve, Veeningen.

Secretaris: André Koekkoek, Enkweg 46, 8131VJ Wijhe. T: 06-23026350, akoekkoek@home.nl

Lid: John Hazendonk, Hagestein.

Lid: Harmjan Popken, Aalden.

GESCHIEDENIS

De Nederlandse Toggenburger geit is ontstaan uit kruisingen tussen de toenmalige Drentse landgeit en de Zwitserse Toggenburger geit. De eerste paringen hebben plaatsgevonden eind 19e eeuw, toen Groningse boeren na een reisje naar Zwitserland Toggenburger geiten hadden meegenomen. Doel van deze paringen was om de kwaliteit van de melkgift van de eigen geitenstapel te verbeteren.

In de arme Drentse gemeenschappen op de al even arme zand- en veengronden was de geit een belangrijk bezit. Verbetering van de geitenstapel was dan ook van groot belang, aangezien melkgift en het vlees van de geiten en bokken een belangrijke bron van eiwitrijk voedsel vormden voor de eigenaren.

De Nederlandse Toggenburger geit is daarmee ook een 'dubbeldoel' geit, die haar ontstaansgeschiedenis kent in Drenthe. In de overige provincies werden vooral witte geiten gehouden. Het heeft tot de jaren 60 van de vorige eeuw geduurd, voordat de Nederlandse Toggenburger geit zich verder over het land verspreidde.

Inmiddels is de Nederlandse Toggenburger geit in iedere provincie in Nederland terug te vinden. Daar waar in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw het ras kon rekenen op veel enthousiaste fokkers, is met name sinds de jaren 90 sprake van een sterke afname van het aantal dieren, zodanig dat er sprake is van een kwetsbaar ras.

GEBRUIK

De Nederlandse Toggenburger geit heeft een rustig en vriendelijk karakter en wordt vooral als hobbydier gehouden. De gebruikswaarde 'melkgeit' is een raskenmerk. Het is een sober dier dat niet zulke hoge eisen stelt aan de omgeving.

De geiten worden vaak nog gehouden voor de melk, al komt het steeds meer voor dat ze worden gehouden als gezelschapsdier of op kinderboerderijen naast andere landbouwhuisdieren.

Tijdens de verenigings-, regionale- en landelijke keuringen presteren de Toggenburger geiten en bokken over het algemeen uitstekend.

Tijdens keuringen wordt menigmaal een Toggenburger tot kampioen uitgeroepen.

TOGGENBURGER FOKGROEP

De bewaking, instandhouding en het eventuele verbeteren van het ras is in overleg met alle Toggenburger geitenhouders binnen de NOG in handen van de Toggenburger fokcommissie welke samengesteld is uit de leden. Deze hebben tot taak de bewaking van het Toggenburgerras zowel in kwantiteit als in kwaliteit. De bestaande regels en afspraken worden periodiek op hun verdiensten beoordeeld en indien nodig aangepast.

Na gebleken geschiktheid worden deze regels en afspraken aan het fokreglement (na goedkeuring van de vergadering) toegevoegd en /of gewijzigd.

DE FOKGROEP

De Landelijke Fokgroep Toggenburger is onderdeel van de Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij (NOG). Iedere Toggenburger geitenhouder welke lid is bij een aangesloten vereniging binnen de NOG is automatisch lid van de fokgroep en heeft inspraak.

ACTIVITEITEN FOKGROEP

Jaarlijks organiseert het bestuur van de Fokgroep Toggenburger geiten

- een studiedag op de laatste zaterdag van mei op een locatie in het land
- de algemene ledenvergadering op de tweede zaterdag van november.

DE AANWEZIGE DIEREN BIJ STAL 'VAN DE BREEJE STEEG'

Toggenburger dieren van Mevr. Mariska Schoof.

Toggenburger geitlammeren

1	Eva vd Breeje Steeg	NL100110983493	06-04-26	Rouke P	Demy vd Breeje Steeg
2	Eefje vd Breeje Steeg	NL100110683492	04-04-26	Rouke P	Aafke vd Breeje Steeg
3	Evy vd Breeje Steeg	NL100110883489	26-03-26	Rouke P	Desi vd Breeje Steeg
4	Eline vd Breeje Steeg	NL100110283487	06-03-26	Rouke P	Catootje vd Breeje Steeg
5	Elsje vd Breeje Steeg	NL100110583488	06-03-26	Rouke P	Catootje vd Breeje Steeg
6	Elly vd Breeje Steeg	NL100110683485	01-03-26	Rouke P	Anouk vd Breeje Steeg

Toggenburger geiten van 1 jaar of ouder

7	Demy vd Breeje Steeg	NL100110383477	06-03-25	Sarie's Patrick "JH"	Kina's Minthe "JH"
8	Desi vd Breeje Steeg	NL100110283470	01-03-25	Sarie's Patrick "JH"	Sarie's Naomi "JH"
9	Catootje vd Breeje Steeg	NL100110683461	22-03-24	Ferdi KK	Aafke vd Breeje Steeg
10	Anouk vd Breeje Steeg	NL100110083452	09-02-23	Ignis Bambino	Kina's Minthe "JH"
11	Aafke vd Breeje Steeg	NL100110383453	09-02-23	Ignis Bambino	Kina's Minthe "JH"

Toggenburger boklammeren

12	Erik vd Breeje Steeg	NL100110383491	04-04-26	Rouke P	Aafke vd Breeje Steeg
13	Elvin vd Breeje Steeg	NL100110983486	06-03-26	Rouke P	Catootje vd Breeje Steeg
14	Eddy vd Breeje Steeg	NL100110383484	01-03-26	Rouke P	Anouk vd Breeje Steeg

Toggenburger bok van 5 jaar

15	Rouke P	NL100206493871	21-02-21	Kina's Koendert "JH"	Kina 2
----	---------	----------------	----------	----------------------	--------

Toggenburger dieren van familie Hazendonk.

Zwarte Toggenburger geitlammeren

16	Queen Unique "JH"	NL100214645640	15-01-26	De Sweach Tim	Queen Elisabeth "JH"
17	Queen Unice "JH"	NL100214945641	15-01-26	De Sweach Tim	Queen Elisabeth "JH"
18	Queen Uno "JH"	NL100214045701	24-01-26	De Sweach Tim	Queen Victoria "JH"
19	Queen U-to "JH"	NL100214345702	24-01-26	De Sweach Tim	Queen Victoria "JH"

Zwarte Toggenburger geiten van 1 jaar of ouder

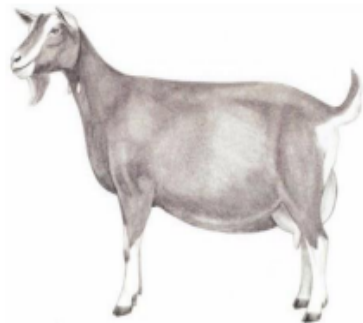
20	Queen Elisabeth "JH"	NL100067618611	30-01-22	Blackberry Edward	Renske's Kristina "JH"
21	Queen Victoria "JH"	NL100067318610	30-01-22	Blackberry Edward	Renske's Kristina "JH"
22	Queen Tiffany "JH"	NL100214445576	01-02-25	De Sweach Tim	Queen Elisabeth "JH"

Zwarte Toggenburger bok 2 jaar

23	Ruud	NL100121836892	15-05-24	Sir Ritchie "JH"	Ida
----	------	----------------	----------	------------------	-----

DE AANWEZIGE DIEREN BIJ FAM. HAZENDONK

Toggenburger geitlammeren									
24	Nellie's Urselina "JH"	NL100214245628	11-01-26	Thirza's Thorvald	Nellie's Onella "JH"				
25	Sarie's Uleysia "JH"	NL100214745630	13-01-26	Romke P	Sarie 1 vd Heuvel				
26	Sarie's Ulrieka "JH"	NL100214845638	14-01-26	Romke P	Sarie's Nynke "JH"				
Toggenburger geiten van 1 jaar en ouder									
27	Kina's Teuni "JH"	NL100214445583	16-02-25	Edward HT	Kina 60				
28	Kina's Sabine "JH"	NL100067518948	02-02-24	Sarie's Patrick "JH"	Kina 73				
29	Tyra	NL100059335458	27-03-22	Tjedmar Floris	Brynja				
30	Kina 73	NL100067018695	25-02-21	Kina's Koendert "JH"	Kina 45				
31	Sarie's Olinde "JH"	NL100138975823	02-02-20	Ignis Bengali	Sarie 193				
32	Sarina 38	NL100067718694	27-01-20	Ignis Brasero	Sarina 18				
Toggenburger boklammeren									
33	Genaro HT	NL100191502813	06-02-26	Sweelhoeve Thiago	Sjoukje 17				
34	Genairo HT	NL100191802814	06-02-26	Sweelhoeve Thiago	Sjoukje 17				
35	Sarie's Ulmiet "JH"	NL100214045631	13-01-26	Romke P	Sarie 1 vd Heuvel				
Toggenburger bokken van 1 jaar en ouder									
36	Anton v/d Molenduinen	NL100154701866	01-05-25	Sicco P	Madelyn vd Molenduinen				
37	Tjedmar Jesse	NL100075409872	20-03-25	Sicco P	Sarie 236				
38	Thirza's Thorvald	NL100059635459	23-03-23	Tjedmar Sarinus	Thirza				
39	Ignis Gaius	NL100121663865	21-01-23	Sweelhoeve Nadal	Suzanne 97				
40	Sarie's Patrick "JH"	NL100138375953	01-02-21	Ignis Domien	Sarie 194				

Nederlandse Toggenburger geit

Algemeen voorkomen

Kruishoogte en romplengte moeten voldoen aan het vastgestelde True Type en het geheel dient voldoende grof van bouw te zijn.

Ras/Melktype

Compact. De gebruikswaarde (melkgeit) moet duidelijk zichtbaar aanwezig zijn.

Bouw Vast en correct

Ontwikkeling

Gestreefd dient te worden naar een geit van 70 cm kruishoogte

op volwassen leeftijd (circa vier jaar), met een romplengte die iets meer is dan de kruishoogte.

Beenwerk

De voorbenen zijn vanaf de knieën wit gekleurd.

De voorbenen zijn aan de binnenzijde wit, vanuit de oksels.

De dieren zijn kort in de kootbanden.

De lengte van de voorbenen is circa 50% van de kruishoogte.

De achterbenen zijn wit vanaf de hak tot aan de hoef.

De binnenzijde is wit vanaf en vanuit de liesstreek.

Uier

De uier is dun behaard. Deze haren moeten wit van kleur zijn.

Kop en hals

De kop is vrij kort en breed in het voorhoofd, met een zeer goed ontwikkelde kaak en een brede bek.

Het neusprofiel dient recht te zijn met een duidelijke 'insnijding' onder de ogen.

De hals mag niet te lang zijn, maar bespied en krachtig.

Voorhand

Breed en ruim met voldoende diepte.

Middenhand

Per se niet te gerek, maar wel ruim en (opvallend) diep met brede lendenen.

Achterhand

Kruis is vierkant van vorm. Dijen en schenkel goed gespied.

Kleur

De hals, voor- en middenhand en het kruis dienen egaal bruin of zwart van kleur te zijn.

Ook de dij en schenkel waar de spiegeltekening niet geplaatst is.

De meest ideale kleur is melkchocoladebruin of lakzwart.

Variatie van zwart, donkerbruin tot zeer lichtbruin.

De staart is op de bovenzijde bruin of zwart behaard en wit omrand.

De onderkant dient vleeskleurig te zijn.

Beharing

Kort en glad. Kam over de rug en broek aan dij/schenkel is toegestaan.

Fout: langharig en geschoren.

Aftekening

Oren zijn wit omrand. Op de buitenkant een bruine of zwarte driehoek.

Binnenkant vleeskleurig. Het masker is vanaf de stootknobbels tot aan de snuit duidelijk zichtbaar aan beide zijden van het neusbeen. De snuit heeft dezelfde kleur.

Bellen zijn niet verplicht. Indien aanwezig, dan het liefst wit van kleur.

Behoren aan de hals te zitten, net onder de keelstreek.

Veelal hebben de dieren onder de hals, in de keelstreek één grote of soms twee witte vlekken.

Nederlandse Toggenburger bok

Algemeen voorkomen

Kruishoogte en romplengte moeten voldoen aan het vastgestelde True Type en het geheel dient voldoende grof van bouw te zijn.

Ras/Melktype

Compact. Naast rasadel dient de bok mannelijkheid uit te stralen.

Bouw

Vast en correct

Ontwikkeling

Op een leeftijd van drie jaar dienen zij een kruishoogte te hebben van 80 cm of meer. Romplengte is iets meer dan de kruishoogte.

Beenwerk

De voorbenen zijn vanaf de knieën wit gekleurd. De voorbenen zijn aan de binnenzijde wit,

vanuit de oksels. De dieren zijn kort in de kootbanden.

De lengte van de voorbenen is circa 50% van de kruishoogte. De achterbenen zijn wit vanaf de hak tot aan de hoef. De binnenzijde is wit vanaf en vanuit de liestreek.

Scrotum

De achterkant van het scrotum is dun behaard. Deze haren moeten wit zijn.

Kop en hals

De kop is vrij kort en breed in het voorhoofd, met een zeer goed ontwikkelde kaak en een brede bek.

Het neusprofiel dient recht te zijn met een duidelijke 'insnijding' onder de ogen.

De hals mag niet te lang zijn, gespierd en krachtig.

Voorhand

Breed en ruim met voldoende diepte.

Middenhand

Per se niet te gerek, maar wel ruim en (opvallend) diep met brede lendenen.

Achterhand

Kruis is vierkant van vorm.

Dijen en schenkel goed gespierd.

Kleur

De hals, voor- en middenhand en het kruis dienen egaal bruin of zwart van kleur te zijn.

Ook de dijen en schenkel waar de spiegeltekening niet geplaatst is.

De meest ideale kleur is melkchocoladebruin of lakzwart.

Variatie van zwart, donkerbruin tot zeer lichtbruin.

De staart is op de bovenzijde bruin of zwart behaard en wit omrand.

De onderkant dient vleeskleurig te zijn.

Beharing

Kort en glad. Kam over de rug en broek aan dij/schenkel is toegestaan.

Fout: langharig en geschoren.

Aftekening

Oren zijn wit omrand. Op de buitenkant een bruine of zwarte driehoek. Binnenkant vleeskleurig.

Het masker is vanaf de stootknobbels tot aan de snuit duidelijk zichtbaar aan beide zijden van het neusbeen. De snuit heeft dezelfde kleur.

Bellen zijn niet verplicht. Indien aanwezig, dan het liefst wit van kleur.

Behoren aan de hals te zitten, net onder de keelstreek.

Veelal hebben de dieren onder de hals, in de keelstreek één grote of soms twee witte vlekken

Schoonheids- en uitsluitingsfouten

- bruine of zwarte aanslag (haartoppen) in het witte tekeningsbeeld is een schoonheidsfout.
- kleurnuance in het bruin of zwart is een schoonheidsfout.
- een vlek of streepje aan de kop bij geiten is een schoonheidsfout.
- haken en uitlopers aan de spiegel zijn schoonheidsfouten.
- een witte driehoek aan de onderkaak sluit bekroning uit en bij opmaak van het keuringsrapport wordt voor Alg. Voorkomen geen punten toegekend maar de letters "Afg"=afgekeurd.
- losse witte vlek(ken) aan de romp en/of aan de hals (halsvlakten en/of halsranden) zijn fouten, welke bekroning uitsluit en bij opmaak van het keuringsrapport wordt voor Alg. Voorkomen geen punten maar de letters "Afg" toegekend.
- bruine of zwarte vlek(ken) of strepen in het witte tekeningsbeeld zijn fouten, welke bekroning uitsluiten en bij opmaak van het keuringsrapport wordt voor Alg. Voorkomen eveneens de waardering "Afg" toegekend.
- geheel witgekleurde haren in het bruine of zwarte tekeningsbeeld (stekelharig) is een fout welke bekroning uitsluit en bij opmaak van het keuringsrapport wordt voor Alg. Voorkomen geen punten maar de letters "Afg" toegekend.

Het keuren van Toggenburgergeiten in volgorde van belangrijkheid:

RAS/MELKTYPE:

zijaanzicht: met aandacht voor lichaamsdiepte ten opzichte van de beenlengte.

middenhand: ruim en opvallend diep, maar niet gerekt!

wigvorm is gewenst, echter met behoud van borstdiepte.

vooraanzicht: een in verhouding tot de grote, brede borst.

bovenaanzicht: goed gevuld in schouders en lendenen, vierkant kruis, liever niet te scherp op de schoft.

BOUW: vast en correct

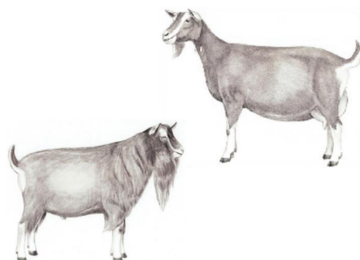
UIERVORM: een solide uier met correcte speenstand en -vorm.

BEENWERK + GANG: "let op korte kootbanden".

BEHARING: glad en fijn, iets langere haren toegestaan aan dijen en rug (broek en kam) maar liever niet.

AFTEKENING: de kleur dient egaal te zijn, de nuance is minder belangrijk.

N.B. Bij zaken waarin het fokreglement niet voorziet behoudt het bestuur van de Fokgroep Toggenburger zich het recht voor om het fokreglement tussentijds aan te passen en/of te handelen zoals het bestuur het in die situatie goed acht.

Keuringsrapport melkgeitenrassen

Levensnummer Naam

Geboortedatum Eigenaar

Algemene beoordelingskenmerken (bovenbalk)

Alg. Voork.	R/M type	Bouw	Ontw.	Benen	Uier
Soort keuring	Ras	Algemeen	Toelichting waardering		
Stamboek	Wit	Kruishoogte	≥ 90 pt	Uitmundend	De waardering "Uitmundend" is niet bedoeld voor dieren met een of meer schoonheidsfouten (L of E)
Voorloepig	Ned. Togg.		85-89 pt		
Definitief	Bont		80-84 pt	Goed	
Herkeuring	Nubisch		75-79 pt	Voldoende	
Register	Melkgeit		70-74 pt	Matig	
	Ned. Alpine	≤ 69 pt	Onvoldoende		

Lineair beschrijvende kenmerken (onderbalk) (5 = ideaal)

Kop	Atypisch	1	2	3	4	5					Typisch
Hals	Kort	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Lang
Voorhandbreedte	Small	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Breed
Inhoud	Weinig	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Veel
Bovenbouw	Week	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Opgeb.
Kruislengte	Kort	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Lang
Kruisligging	Hellend	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Vlak
Stand achterbenen	Recht	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Krom
Beenkwaliteit	Fijn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Grof
Bespiering	Weinig	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Veel
Vooruieraanhecht.	Los	1	2	3	4	5					Vast
Achteruierbreedte	Small	1	2	3	4	5					Breed
Uierdiepte	Diep	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Ondiep
Speenlengte	Kort	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Lang
Speenplaatsing	Nauw	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Wijd
Ophangband	Zwak	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Sterk
Achteruierhoogte	Laag	1	2	3	4	5					Hoog

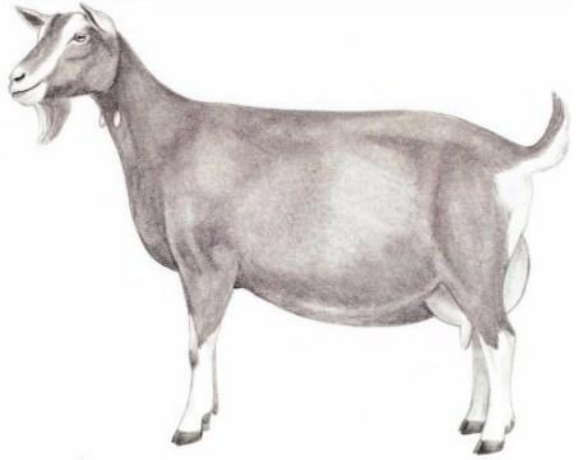
Bemerkingen (L = licht, E = ernstig, O = onvoldoende)

	Kop & hals		Middenhand	44	Verv. klauw		Scrotum
1	Scheef	21	Plat/bij	45	O-benen	61	Klein
2	Varkensbek	22	Ondiep	46	Koehaklig	62	1 bel
3	Snoekebek	23	Karperrug	47	Frans	63	Leeg
4	Neusprofiel				Uier/spenen		
5	Oorlengte		Achterhand	51	Klein		Haar
6	Oorinplant	31	Small	52	Small	71	Lang
7	Smalle hals	32	Rond	53	Scheef	72	Stug
8	Zware hals	33	Scherp	54	Gespleten		Kleur / aftekening
	Voorhand	34	Scheve staart	55	Vlezig	82	Isabel
9	Los		Benen	56	Steekspenen	84	Miskleur
10	Diep / zwaar	41	Voos	58	Bijspenen	85	Stekelharig
11	Stijl / voorlijk	42	Weke koten	59	Grove spenen	86	Aftekening
		43	Spreekklauwen			90	Br. aanziet

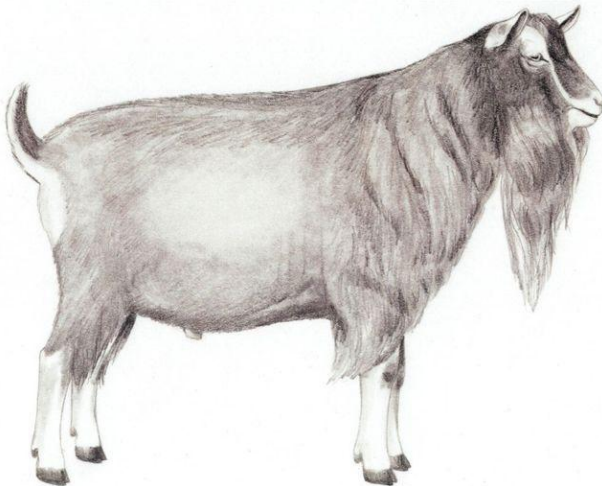
Datum Naam inspecteur 1

Kosten

Naam inspecteur 2

LANDELIJKE FOKGROEP TOGGENBURGER GEITEN

**Secretariaat: dhr. André Koekkoek,
Enkweg 46, 8131VJ Wijhe.
Tel. 06-23026350.
e-mail: akoekkoek@home.nl**

www.toggenburger.nl